

VOX academiae

15 GODINA AKADEMIJE
PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI

**Kreator
znanja i
razvoja
umjetničkih
vještina**

str. 7.

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 23. listopada 2020. ■ Br. 33 **NOVI LIST**

»COVID-19
MESSAGES«
ZNANSTVENI
SKUP U
ORGANIZACIJI
SVEUČILIŠTA
U RIJECI I
ZAVODA ZA
BIOMEDICINSKE
ZNANOSTI U
RIJECI HAZU

Pandemija iz pet perspektiva

COVID-19 PORUKE interdisciplinarni je znanstveni skup zamišljen kao ciklus od pet jednodnevnih znanstvenih konferencija koje će se održavati do kraja studenog. Ideja znanstvenih konferencija je doprinijeti razmjeni ideja s ciljem uspješnijeg suočavanja s izazovima pandemije COVID-19 i naglasiti posvećenost riječkog Sveučilišta javnoj misiji društvene odgovornosti

str. 2., 3., 4. i 5.

DANI UČITELJSKOG FAKULTETA

str. 6.

**Sve veći izazovi učiteljske
i odgojiteljske profesije**

DAMIR ŠKOMRLJ

Piše
Snježana PRIJIĆ
SAMARŽIJA

Demokratske kompetencije i humanističke vrijednosti

Nežnanje je najnasilniji element društva, glasovita je rečenica Emme Goldman. Ono je na neki tajni način često isprepleteno sa željom za društvenim statusom ili moći. Tako povezani eksplozivna su kombinacija motivacije i nepostojanja uvida u vlastita ograničenja i sruštinu moći da se cini opće dobro. Oni koji istinski znaju, u situaciji vlastite moći nalaze nejednakost i neugodu, neugodno im je da drugi djeluju iz pozicije podredenosti, da im podilaze i laskaju. Nežnanje, naprotiv, ima neku unutrašnju tendenciju da traži moći kako bi dodatno dobilo na snazi koju ne nalazi u autentičnom razumijevanju svijeta. Nežnanje u kombinaciji s moći generira obrasce opresivnog i nasilničkog ponašanja, za koje se smatra da prirodno pripada moći i dodatno osnažuje one koji moći prakticiraju. Sokrat nas je još u antici podučio da loše čine samo oni koji stvarno ne znaju što treba činiti, što na neki način potvrđuje ovu spregu nežnanja, moći i nasilja. Treba dodati da se ovdje ne radi o znanju specijalista i eksperata već o stvarnim intelektualnim vrlinama, erudiciji, odgovornosti, radoznavlosti, intelektualnoj skromnosti i poniznosti zbog činjenice da nikada ne možemo znati dovoljno. To se znanje ne dobiva nužno diplomom ni doktoratom, već se radi o epistemičkim i demokratskim kompetencijama koje su obilježje civiliziranog pojedinca i društva.

Imala sam priliku nedavno sudjelovati u Zavičajnom muzeju Drenova u razgovoru o položaju žena, a u kontekstu susjedske suradnje Drenove s Monsom iz Belgije i povodom preuzimanja vremenske kapisle EPK - 27 susjedstava. Rasprava na temu 'Manjina, a većina', bila je prilika da malo pogledamo brojeve. Ustanovili smo da u Hrvatskoj ima više žena doktorica medicine, doktorica znanosti, sutkinja, više je studentica, više žena završava visoko obrazovanje. Pokazano je da žena ima daleko više u zdravstvu, obrazovanju i financijama, ali da unatoč tome čak i u tim područjima udio plaća žena u udjelu plaća muškaraca zaostaje. Pokazalo se, da su žene značajno podzastupljene na pozicijama moći. U našem je parlamentu 23% žena, u Vladi 22%, u županijskim skupštinama je 27% žena, u vijećima gradova takoder 27%, a u vijećima općina 26%. Prema posljednjim podacima državnog zavoda za statistiku, 2018. godine bilo je samo 26% žena dužnosnica i visokih državnih i javnih službenica. Muškarci čine 87% svih punoljetnih osoba osudenih za kaznena djela, pri čemu prednjači kategorija kaznenih djela protiv spolnih sloboda i kategorija spolnog zlostavljanja i iskoristavanja djece, gdje su muškarci osuđeni počinitelji u 97% slučajeva. Muškarci su vrlo nasilni prema drugim muškarcima, ali su gotovo isključivo počinitelji nasilja nad ženama i djecom. Iz ovih podataka mogli bi se izvoditi različiti zaključci o ravnopravnosti, ali ovdje mi je sada važniji taj odnos znanja i moći pa, posljedično, i nasilja. Žena je ukupno nešto više, obrazovanje su, a ne participiraju u donošenju odluka i utjecaju. Naravno da se ne implicira da su nositelji moći istovremeno i nasilnici, ali je evidentan obrazac koji društvenu moć i nasilje u značajnim postocima koncentriра na istoj strani. Za širu sliku, dobro je pogledati europski kontekst. Prema Indexu rodne ravnopravnosti, Hrvatska je na 22 mjestu od 28 zemalja, sa zbrojem od 55,6 bodova. Radi usporedbe, prosječan skor za zemlje EU iznosi 67,4, a šampion ravnopravnosti je Švedska s visokim zbrojem bodova od 83,6. Iza nas su uobičajeni osumnjičeni poput Poljske, Mađarske, Rumunjske, Bugarske. Vrijedi spomenuti da smo najlošije ocijenjeni u području 'moći' sa 34,8 bodova. Radi usporedbe, Švedska je u kategoriji 'moći' ocijenjena sa 83,4. Prosječ žena u vladama zemalja članica EU iznosi 35,8%, u parlamentima je 32,7, a samo je 21,5% žena predsjednica stranaka. Europski institut za rodnu ravnopravnost objavio je i podatke da nema niti jedne žene u RH koja je na rukovodećim mjestima u medijima, a samo ih je 10% na čelu velikih kompanija. Prema podacima European University Association, utemeljenom na istraživanju 800 sveučilišta u 48 europskih zemalja u 2020. godini, samo je 15% žena na pozicijama rektora. Za razliku od svih ranijih podataka, Hrvatska, s dvije rektorice, spada u kategoriju od 30-40% zastupljenosti žena, zajedno sa Švedskom i Švicarskom, čime se odvaja od svog uobičajenog društva Poljske, Mađarske, Rumunjske ili Bugarske, u kojima nema niti jedne žene na čelu sveučilišta.

Vidljivo je da žene u Hrvatskoj nisu donositelji odluka, nositelji politika i utjecaja, te da naši rezultati u pravilu spuštaju EU projekti. Često se teme rodne, ali i druge ravnopravnosti kod nas smatraju temama od marginalnog političkog interesa, a nerijetko i dosadnjim moralizmom. Međutim, ovaj put moja poruka ne cilja tom zaključku već tome da ove konkretnе brojke ilustriraju činjenicu da su i dalje nežnanje, moć i nasilje visoko korelirani. Švedski primjer ravnoteže u participaciji žena i muškaraca na pozicijama moći te društva blagostanja i kvalitete života vrlo je jasan put. Nežnanje i moć koji su u korijenima nepravde i nasilja treba raskrinkati i osvijestiti. I najvažnije, treba odmah, ozbiljno i sustavno, od vrtića do sveučilišta, započeti odgoj i obrazovanje za demokratske kompetencije i humanističke vrijednosti. To nipošto nisu marginalne 'europske' teme, već ključni zalog blagostanja.

ZNANSTVENI SKUP »COVID-19 MESSAGES« U ORGANIZACIJ

Pogled na pande

Sveučilište u Rijeci i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci organiziraju Interdisciplinarni znanstveni skup COVID-19 PORUKE koji je zamišljen kao ciklus od pet jednodnevnih znanstvenih konferenciјa. Znanstveni skupovi započeli su u rujnu i okončat će se u studenom, a prvi u nizu održan je pod nazivom »Advancement in Virology Research – an Opportunity to Improve International Impact of the University of Rijeka«

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

godinama planira.

presedana.

Izvrsni znanstvenici

Ponovljeno je i da Rijeka ima izvrsne znanstvenike u virologiji zbog čega je potrebno osnovati Katedru za virologiju, ali je poslana i poruka da je znanje vrlo važno ne samo u stvaranju cjepiva nego i alternative cjepivima, a to su novi lijekovi koji djeluju protiv virusa i protiv simptoma bolesti.

Cijeli serijal znanstvenih konferenciјa sagledava pandemiju iz pet perspektiva. Naime, Sveučilište u Rijeci, uz podršku Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Zavoda za biomedicinske znanosti u Rijeci, želi doprinijeti razmjeni ideja s ciljem uspješnijeg suočavanja s izazovima pandemije koronavirusa COVID-19 i naglasiti posvećenost Sveučilišta svojoj javnoj misiji društvene odgovornosti. Ciklus znanstvenih konferenciјa o pandemiji progovara s različitim znanstvenim aspekata, jer istraživanja su primarno usmjerena na biomedicinu, zdravstvo i prirodne znanosti gdje se pokušava ne samo razumjeti narav virusa, pronaći cjepiva i lijekove, već i propitati značaj i buduću ulogu javno-zdravstvenog sektora u prevenciji i zaštiti građana. Međutim, ništa manje nisu mobilizirani i istraživači u drugim područjima znanosti. Stručnjaci u društvenim i humanističkim znanostima istražuju pojave i društvene posljedice šoka koji je svijet doživio, posebno u području obrazovanja koje je doživjelo tehnološku transformaciju bez

Knjiga sažetaka

Stručnjaci koji se bave područjima pravnih, ekonomskih, politoloških i socioloških istraživanja te humanistike intenzivno promišljaju o prijetnjama, izazovima i prilikama u vezi s uspostavom novog svjetskog poretku, dok je stručnjaci u tehničkim znanostima kriза otvorila iznimno važna pitanja daljnjeg razvoja i uloge informacijsko-komunikacijskih tehnologija, umjetne inteligencije, kibernetske sigurnosti, a istraživanja u energetici i održivom razvoju dobivaju nove dimenzije i zasluženu pozornost. Stoga su prva četiri znanstvena skupa posvećena znanstvenim istraživanjima iz četiri različitih područja – biomedicine, obrazovanja, tehnologije te društvenih i humanističkih znanosti, dok će peti biti posvećen studentskoj perspektivi na posljedice pandemije. Posljednji, peti skup zamišljen je kao prostor na kojem će se sa studentima podijeliti dileme i razmišljanja o budućnosti visokog obrazovanja i društva u cijelini.

Svaka od pet znanstvenih konferenciјa organizira se u hibridnom modelu, odnosno istovremeno se može pratiti i online, a prije održavanja svakog skupa objavljuje se knjiga sažetaka. Nakon završetka ciklusa producirat će se dokument pod nazivom COVID-19 UNIRI MESSAGES koji će sadržavati zaključke o smjeru i potrebi daljnjih znanstvenih istraživanja i društvenih djelovanja.

Ciklus znanstvenih konferenciјa započeo je u rujnu i okončat će se u studenom

“

Nakon
završetka
ciklusa
producirat
će se
dokument
pod
nazivom
COVID-19
UNIRI
MESSAGES

Ciklus znanstvenih konferenciјa započeo je u rujnu i okončat će se u studenom

I SVEUČILIŠTA U RIJECI I HAZU - ZAVODA ZA BIOMEDICINSKE ZNANOSTI U RIJECI

emiju iz pet perspektiva

Konferencije su hibridnog tipa, istovremeno se održavaju online
MARKO GRACIN

PROF. DR. STIPAN JONJIĆ, MEDICINSKI FAKULTET

Međunarodna prepoznatljivost viroloških istraživanja

Istraživanja iz virologije na Medicinskom fakultetu u Rijeci započela su 80-ih godina na Zavodu za fiziologiju i imunologiju nakon mog povratak iz Tübingena, gdje sam boravio na usavršavanju kod profesora Ulricha Kosznowskog. Uz podršku tadašnjeg pročelnika Zavoda profesarca Daniela Rukavine i solidno opremljene laboratorije, oformio sam grupu mladih istraživača. U istraživanju smo kao model koristili citomegalovirus te došli do značajnih otkrića o imunitetu na virus. Krajem 90-ih moja grupa se seli na Zavod za histologiju i embriologiju, ali time nisu prestala virološka istraživanja na Zavodu za fiziologiju i imunologiju, jer je Pero Lučin sa suradnicima nastavio istraživati poremećaje fiziologije stanice tijekom infekcije. Uz potporu Sveučilišta izgradili smo i Centar za proteomiku koji je započeo radom 2006. godine. Uspostavljene su suvremene tehnologije u virologiji i imunologiji, kao i tehnologija za masovnu proizvodnju monoklonalnih protutijela. Aktivnost Centra za proteomiku usmjerena je na istraživanja virusnih proteina, napose onih uključenih u interakciju s imunim odgovorom. Preduvjet za uspješan rad bilo je dobivanje kompetitivnih znanstvenih projekata, budući da je aktivnost Centra gotovo isključivo ovisna o financiranju kroz projekte. Jedan od prvih većih projekata Centra bio je EU FP7-REGPOT projekt CAPRI, u sklopu kojeg su proizvedeni svi proteini varicella zoster virusa i na njih napravljena monoklonala protutijela, koja su postala važan alat za istraživanje ovog virusa. Nastavilo se s brojnim projektima iz virusne imunologije i patogeneze, što se pokazalo dobrom odlukom. Tijekom tridesetak godina naših istraživanja stasali su brojni znanstvenici, danas poznati profesori ovog Sveučilišta (Pero Lučin, Bojan Polić, Astrid Krmpotić, Ivica Pavić, Davor Štimac, Ivan Bubić, Tihana Lenac Roviš, Vanda Juranić Lisnić, Ilija Brizić, Berislav Lisnić, Đurđica Cekinović Grbeša, Irena Slavuljića), ali i oni koji su svoje karijere nastavili u inozemstvu (Milena Hasan, Luka Čižić-Sain, Marina Babić Čać, Tihana Tršan, Adriana Tomić, Irena Miliotić, Irena Crnković Mertens, Branka Popović). Uspjeh ne bi moguće bez izvrsnih projektnih menadžera, laboratorijskih inženjera i tehničara. Objavili smo više od 200 publikacija u vrhunskim znanstvenim časopisima, dobili više od šezdeset

projekata, a 10 naših izuma je pokriveno međunarodnim patentnim prijavama, od kojih su 2 patenta već odobrena. Zajedno s partnerima s Hebrejskog sveučilišta u Jeruzalemu osnovali smo biotehnološku spin-off tvrtku Nectin Therapeutics. Među naša najvažnija postignuća u području virologije spadaju ona o mehanizmima imuno-loškog nadzora citomegalovirusne infekcije, poput karakterizacije selektivne uloge protutijela i stanične imunosti. Kao i drugi herpesviri, citomegalovirusi uspostavljaju tzv. latentnu infekciju iz koje se mogu reaktivirati u slučaju oslabljene imunosti. Naše glavno otkriće iz tog ranog vremena svakako je karakterizacija uloge stanične imunosti u prevenciji reaktivacije latentnog virusa. Prvi smo pokazali da protutijela nisu važna u nadzoru akutne infekcije, već isključivo u sprječavanju širenja rekurentnog virusa. Ipak veliku prepoznatljivost ponajviše možemo zahvaliti otkrićima virusnih imunosubverzivnih gena. Moglo bi se reći da smo izučavajući te gene do virusa učili imunologiju. Tako smo učili i kako mijenjati imuni odgovor, što nam je otvorilo put za istraživanja i razvoj eksperimentalnih cjepiva i cjepnih vektora, baziranih na genetički izmijenjenim virusima, koji nisu patogeni za domaćina, ali ipak potiču snažan imuni odgovor. U suradnji s grupom profesora Britta sa Sveučilišta Alabama u Birminghamu uspostavili smo mišji model za istraživanje patogeneze prirodne citomegalovirusne infekcije i došli do značajnih otkrića koja pridonose razumijevanju ove bolesti. Prirodene infekcije citomegalovirusom među vodećim su uzrocima razvojnih i funkcionalnih poremećaja središnjeg živčanog sustava. Nakon pojave pandemije COVID-19 predložili smo KBC-u Rijeka suradnju na dijagnostici ove bolesti te je ubrzo u Centru za proteomiku uspostavljeno testiranje na SARS-CoV-2. Ova suradnja pokazala je da znanost i struka mogu i moraju ići zajedno. Naši su znanstvenici dobili i tri znanstvena projekta za istraživanje COVID-19 u sklopu tematskog natječaja Hrvatske zaklade za znanost. Dobitnici smo i najprestižnijih znanstvenih projekata poput projekata Nacionalnih instituta za zdravlje SAD-a, projekata Europskog istraživačkog vijeća, a kod nas je i sjedište Znanstvenog centra izvrsnosti za virusnu imunologiju i cjepiva. Na Zavodu u Centru trenutno radi više od dvadeset mladih znanstvenika, doktoranada i poslijedoktoranada, koji su jamac daljnog razvoja virologije i virusne imunologije na riječkom sveučilištu.

SERGEJ DRECHSLER NOVI LIST

“
Među naša najvažnija postignuća u području virologije spadaju ona o mehanizmima imuno-loškog nadzora citomegalovirusne infekcije

“
U suradnji s KBC-om Rijeka u Centru za proteomiku uspostavljeno je testiranje na SARS-CoV-2

Prof. Dr. Stipan Jonjić

nastavak na str. 4. i 5.

nastavak sa
str. 2. i 3.

More ideas ~ More ideas

PROF.DR. BOJAN POLIĆ, MEDICINSKI FAKULTET

TransMedRi ključan korak naprijed u razvoju vrhunskih translacijskih istraživanja

Razvoje imunologije i virusologije u Rijeci ima posebno mjesto u razvoju biomedicinske znanosti u Hrvatskoj. Napredak imunologije (od 1965.) na Medicinskom fakultetu u Rijeci je bio jedan od preduvjeta za prvu transplantaciju bubrega (1971.) u bivšoj državi. Uspjeh tog postignuća, počačenog dalnjim investicijama u modernu znanstvenu infrastrukturu, međunarodnom suradnjom, edukacijom mladih znanstvenika u inozemstvu i brzom implementacijom novih metoda, je omogućio snažan uzlet imunologije. Isti je, nešto kasnije, bio također popraćen i sa snažnim razvojem mikrobiologije, posebno virusologije, što je sve zajedno rezultiralo značajnim znanstvenim postignućima, zapaženim znanstvenim publikacijama, međunarodnom prepoznatljivošću Fakulteta te u konačnici, uspostavom nacionalnog Znanstvenog centra izvrsnosti za virusnu imunologiju i cjepiva.

Prije više od deset godina, Uprava Medicinskog fakulteta u Rijeci je postala svjesna potrebe bolje suradnje između istraživačkih grupa u temeljnim i kliničkim medicinskim znanostima kako bi se osigurao i ubrzao daljnji razvoj biomedicine. Stoga je Fakultet 2009. prijavio projekt pod nazivom »Upgrading the capacities for research in translational medicine at the Faculty of Medicine University of Rijeka« (TransMedRi) na EU-FP7 program. Projekt je odobren i uspješno proveden (2010. – 2013.). On je značajno poboljšao naše istraživačke kapacitete za translacijska istraživanja u područjima kao što su: imunologija/upala, infektivne bolesti i tumori. Kako bi se osigurao daljnji razvoj aktivnosti nakon završetka projekta, Fakultet i Sveučilište u Rijeci su pokrenuli inicijativu izgradnje Centra za translacijsku medicinsku istraživanja -TransMedRi na kampusu Sveučilišta u Rijeci, kao istraživačke institucije koja bi bila važan dio budućeg »zdravstvenog kompleksa« i poveznica između institucija koje su uključene u biomedicinsko istraživanje i edukaciju na Sveučilištu. Projekt je dobio financiranje iz strukturalnih EU fondova za izradu sve potrebne dokumentacije (2014. – 2016.) za izgradnju i opremanje zgrade. Na temelju te dokumentacije je dobivena dozvola za gradnju i sada se očekuje odgovarajući natječaj strukturalnih fondova EU iz čijih sredstava bi se financirala izgradnja i opremanje TransMedRi-a.

TransMedRi je zajednički projekt Medicinskog fakulteta u Rijeci, KBC Rijeka i Sveučilišta u Rijeci. On je zamišljen kao međunarodno prepoznatljiva znanstvena institucija utemeljena na translacijskim medicinskim istraživanjima u području imunologije/upale koje se interdisciplinarno isprepliće sa više disciplina kao što su: infektologija, onkologija, metaboličke bolesti i neurologija. U žarištu istraživanja bi bili mehanizmi imunološkog nadzora određenih opasnih patogena (npr. SARS-CoV2), razvoj vakcina, imunoterapija tumora, mehanizmi upalnih procesa koji stoje u pozadini kroničnih metaboličkih i neuroloških bolesti te razvoj različitih imunoterapeutika. Ova istraživanja bi bila organizirana u pet odjela kao što su: Odjel za imunitet na patogene i razvoj vakcina, Odjel za imunoterapiju tumora, Odjel za metaboličke bolesti, Odjel za neurološke bolesti i Odjel za klinička ispitivanja lijekova faze 1 i 2. Pored odjela, TransMedRi bi posjedovao vivarij i laboratorije bio-sigurnosne razine 3, biobank, funkcionalnu magnetsku rezonaciju (fMRI) i nekoliko drugih suvremeno opremljenih zajedničkih servisnih laboratorijskih. TransMedRi bi bio mjesto rada izvrsnih i međunarodno prepoznatljivih znanstvenih grupa u okviru kojih bi se znanstveno educirali i razvijali brojni mlađi talenti u području biomedicinskih i kliničkih znanosti. Isto tako, TransMedRi bi trebao rezultirati značajnim znanstvenim rezultatima, inovativnim medicinskim rješenjima, patentima te transferom znanja i tehnologija u privredni sektor. Sveukupno, uspostava TransMedRi-a bi bio ključan korak naprijed u razvoju vrhunskih translacijskih istraživanja u području imunologije/upale u Rijeci i Hrvatskoj.

Prof. Dr.
Bojan Polić

Trans-
MedRi je
zamišljen
kao među-
narodno
prepo-
zнатljiva
znanstvena
institucija
utemeljena
na trans-
lacijskim
medi-
cinskim
ista-
živanjima

Prof. Dr.
Bojan Polić

Centar
za trans-
lacijsku
medicinu
bio bi
okvir za
propulzivni
nastavak
dosa-
dašnjeg
iznimno
uspješnog
rada

Prof. Dr.
Snježana Prijić
Samaržija

PROF.DR. SNJEŽANA PRIJIĆ SAMARŽIJA, REKTORICA

Centar za translacijsku medicinu je prioritetni strateški projekt Sveučilišta

COVID-19 Messages zamišljen je kao ciklus od pet konferencija na kojima znanstvenici iz različitih znanstvenih područja, sa Sveučilišta u Rijeci te sveučilišta u Hrvatskoj i inozemstvu, zajedno sa studentima promišljaju trenutačnu situaciju globalnog društvenog šoka izazvanog pandemijom koronavirusa COVID-19. Cilj ove inicijative Sveučilišta u Rijeci i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti – Zavoda za biomedicinske znanosti u Rijeci jest promisliti i generirati zaključke i poruke temeljem kojih bi Sveučilište u Rijeci što bolje razumjelo ulogu i razvoj sveučilišta u novoj normalnosti, kako bi se što prije i što brže osnažilo, ali i doprinijelo dugoročnoj otpornosti društva na ovakve i slične izazove.

Prva konferencija bila je posvećena području virologije i imunologije koja su zasigurno ključna područje znanstvenih rasprava o naravi pandemije, potencijalnim cjeplivima i lijekovima. Obzirom da upravo u tom području Sveučilište u Rijeci ima jednu od najjačih istraživačkih skupina, utjecajni Znanstveni centar izvršnosti za virusnu imunologiju i cjepiva na Medicinskom fakultetu te znanstvenike svjetske reputacije i prepoznatljivosti poput Daniela Rukavine, Stipana Jonjića, Pere Lucina i Bojana Polića, kao i skupinu mlađih i običavajućih znanstvenika na Odjelu za Biotehnologiju, poput Igora Juraka – prisutni su imali priliku čuti uistinu vrhunska izlaganja. Također, obzirom da Sveučilište najблиže suraduje s KBC i Nastavnim zavodom za javno zdravstvo, rasprava je značajnim dijelom uključila i teme o iskustvima u borbi s pandemijom, ali i teme o potrebi osnaživanja kliničkih kompetencija i sustava javnog zdravstva u prevenciji i borbi protiv bolesti. Razmjena ideja između navedenih dionika, a posebice s uglednim znanstvenikom i prijateljem Sveučilišta u Rijeci Ivanom Đikićem, bila je više nego plodna i iznjedrila važne zaključke.

Među zaključcima, svakako bih izdvojila kao najvažniji jasno artikulaciju potrebe za Centrom za translacijsku medicinu (TransMedRi Centar), koji bi istodobno bio okvir za propulzivni nastavak dosadašnjeg iznimno uspješnog rada, ali i nužnost kako bi postojeća vrhunska ekspertiza i svjetska mreža znanstvenika s kojima surađujemo dobila primjereni institucijski okvir za daljnji razvoj i doprinos zajednici. Kada bismo u ovom trenutku imali Centar, kako je bilo i planirano kada smo 2014. dobili oko 6 milijuna kuna za razvoj projekta, sigurna sam da bi Hrvatska i Sveučilište u Rijeci bili upisani na svjetski kartu vodećih institucija u borbu protiv koronavirusa. Tome u prilog govor i činjenica da je troje znanstvenika s Medicinskog fakulteta – Iliju Brizić, Astrid Krmpotić i Felix Wensween – u posljednjem natječaju HRZZ, posebno naminjenom osnaživanju istraživanja u borbi protiv COVID-19 bolesti, dobilo projekte i time su pozicionirali fakultet kao najjaču znanstvenu instituciju s najviše projekata. Sveučilište u Rijeci, s još dva projekta – Ane Meštrović i Dalide Rittossa – dobilo je 5 projekta od ukupno 11 dodijeljenih projekata, i time se profiliralo kao znanstveno-istraživačko središte za istraživanje fenomena koji prate pandemiju uzrokovanu koronovirusom.

Činjenica je da se ovaj projekt osnivanja TransMedRi Centra priprema već deset godina pod vodstvom Bojana Polića i temeljem njegovog projekta financiranog iz EU-FP7. Sva je dokumentacija za prijave na EU fondove već odavno spremljena. Činjenica je i da se ovaj projekt savršeno uklapa u planirani Mechanizam za oporavak i otpornost koji je Europska komisija i osmisnila s ciljem pravodobne i primjerene reakcije na pandemiju. Gotovo je teško zamisliti postoji li projekt koji bi bio od veće relevantnosti za ovaj trenutak jer se njime obuhvaćaju tri od sedam preporučenih područja

reformi i javnih investicija: obrazovanje, zdravstvo i istraživanje, inovacije i razvoj. Ovaj projekt ima stratešku podršku Grada Rijeke i PGŽ, kao projekt podizanja razine istraživanja i javno-zdravstvene usluge u gradu i županiji. TransMedRi Centar, kao prioritetni strateški projekt Sveučilišta u Rijeci, predstavljen je ministrici Nataši Tramšić i ministru prof. dr. sc. Radovanu Fuchsiju. S objlu strana dojmovi iz razgovora su vrlo povoljni i držim da postoji ovog trena veliko razumijevanje za potencijal i relevantnost projekta. Medicinski fakultet je, naravno, ključna okosnica projekta, koja uz podršku Odjela za biotehnologiju i Kliničkog bolničkog centra, ima jedinstveni i teško ponovljivi povijesni trenutak i šansu profilirati se kao vrhunski hrvatski i europski centar u translacijskim medicinskim znanostima, koja obuhvaćaju interdisciplinarno područje imunologije, virologije, infektologije, onkologije, traktmana metaboličkih bolesti i neurologije, s posebnim naglaskom na imuno-terapeutiku. Zaključeno je da bi i Sveučilišna bolnica kao okvir koji obuhvaća cijelovito Sveučilište u Rijeci i Klinički bolnički centar, i na kojem ravnatelj KBC-a Alen Ružić i ja već dulje vrijeme radimo, bio dobrodošao institucijski okvir utemeljen na svjetskim i europskim trendovima i praksama. Otpornost cijelog sustava znanosti, visokog obrazovanja i javnog zdravstva bi ovim projektom dobio jedinstvenu instituciju, koja bi svojom inovativnom strukturonom bila novi zamašnjak daljnjeg razvoja znanosti, edukacije i zajednice.

DAMIR ŠKOMRLJ

AKADEMIK DANIEL RUKAVINA, ZAVOD ZA BIOMEDICINSKE ZNANOSTI U RIJECI HAZU

Duga tradicija riječke imunologije i virusokogije

Simpoziji pod nazivom »Poruke COVID 19« (COVID 19 MESSAGES), koje organiziraju Sveučilište u Rijeci i Akademijin Zavod za biomedicinske znanosti u Rijeci, imaju snažno naglašeni analitički pristup, ali i kreativni pogled prema naprijed, što bi trebalo olakšati da u sljedećem razdoblju napravimo prave iskorake. Sve smo svjesnji činjenice da se svijet i naše društvo već u bližoj budućnosti može naći pred sličnim izazovima pa pandemiju COVID 19 trebamo promišljati i kao paradigma za moguće slične pandemije, novim virusima sličnih svojstava kao SARS COV 2. Stoga napretkom naše znanosti i stjecanjem novih znanja, kompetencija i vještina o SARS COV-2 virusu i COVID 19 pandemiji, činimo i pravi iskorak u pripremi društva za potencijalne izazove takve vrste.

Cilj prvoga simpozija bio je pokazati impresivne rezultate koje je ostvarila riječka virusologija i imunologija i kako ta znanja najbolje iskoristiti u istraživanju COVID 19 i svojstava SARS Cov-2 virusa, odnosno za brzo i učinkovito uključivanje na slične izazove u budućnosti. Znanstveni pristup koji je iznio profesor Ivan Đikić, poučan je kako za naše Sveučilište tako i za promišljanje razvoja znanosti u nas. Njegova grupa promptno je reagirala i uključila se u istraživanja SARS COV-2 jer je imala vrhunske istraživačke kompetencije u području molekularne i tumorske biologije, te već u par mjeseci rada na istraživanju ovoga virusa ostvarila svjetski prepoznate prodore. Upravo vrhunske istraživačke kompetencije i visoku međunarodnu prepoznatljivost ističemo kada govorimo o riječkoj imunologiji i virusologiji, koje su danas vodeće u Hrvatskoj. Razvoj ovoga potencijala je sada na prekretnici, a iz svjetskog iskustva, te nažalost naših dosadašnjih brojnih promašaja, znademo da su prisutne dvije opcije. Prva, koja je i za Hrvatsku i za našu regiju jedino ispravna, da ulaganjem u ljudе i dodatnu istraživačku infrastrukturu napravimo sljedeći i ključni iskorak prema uključivanju u tijekove vrhunske svjetske znanosti i kliničke medicine. Vrijednost ovog potencijala potvrdio je i natječaj Hrvatske zaklade za znanost za finansijsku podršku istraživanjima SARS COV-2 i COVID 19, na kojemu je za potporu prihvaćeno 11 projekata, a od njih je pet sa Sveučilišta u Rijeci.

Još prije dvadesetak godina počeli smo ostvarivati koncept integriranog razvoja Sveučilišta temeljen na izgradnji Sveučilišnog kampusa, razvoju prirodnih i temeljnih biomedicinskih znanosti, biotehnologije, mikro i nano tehnologije i kliničke medicine. Interdisciplinarnost koja se razvija u takvome okruženju postaje sve vidljivija i taj put moramo stalno oplemenjivati jer je to i koncept kojega nastoje ostvariti i najpoznatiji svjetski centri. Sada kada u susjedstvu kampusa napreduje izgradnja Sveučilišne bolnice, početak izgradnje Centra za translacijska medicinska istraživanja nameće se kao apsolutni prioritet. To je onaj ključni iskorak koji će mnogostruko oplemeniti sve učinjeno do danas i time dati snažan impuls razvoju Sveučilišta, grada Rijeke i regije. U suvremenom svijetu globalne povezanosti u kojemu se briga za zdravlje smješta u najvažnije društvene prioritete, ovakvi interdisciplinarni kompleksi za lokalnu zajednicu i regiju, pa i šire za cijelu Hrvatsku, postaju snažni razvojni centri na koje se vežu farmaceutska industrija i moderne biotehnološke kompanije, a stvorena nova znanja neposredno se oplemenjuju u kliničkoj praksi i osnivanjem novih kompanija temeljenih na znanju. Tako se razvija Europa znanja u kojoj ne želimo biti samo konobari već ravнопravní sudionici.

O drugoj opciji tj. dalnjem »manevriranju« centara i grupa središnje moći oko investicije u Centar za translacijsku medicinu ne želim niti razmišljati. Ona je svojstvena samo onima koji nemaju viziju razvoja i ne vide opće dobro, radi čega se Hrvatska »zasluženo« i nalazi na začelju zemalja EU. Izdašna finansijska sredstva iz EU, koje je za sljedeće razdoblje osigurala hrvatska Vlada, ovaj puta zasluzuju da budu uložena pametno, a to od nas očekuje i rijeka mladih ljudi koji se pripremaju u inozemstvu ostvariti svoj kreativni potencijal i bolji život.

PROF.DR. ALEN RUŽIĆ, RAVNATELJ KBC-a RIJEKA

Utjecaj epidemiološke situacije nadilazi zdravstvene teme

**U KBC
Rijeka
svjedočimo
kako
znanstvena
istra-
živanja
koja se
konti-
nuirano
poduzimaju
od početka
epidemije
izravno i
brzo utječu
na rutinsko
medicinsko
postupanje
u COVID-19
epidemiji**

Prof. Dr.
Alen Ružić

Ciklus simpozija na temu COVID-19 epidemije u organizaciji Zavoda za biomedicinske znanosti HAZU u Rijeci i Sveučilišta u Rijeci, svojom je sveobuhvatnošću na jedinstven način ukazao na kompleksnost sadašnje epidemiološke situacije i njenog utjecaja koji nadilaze zdravstvene teme, uključuje ukupno društvo, svakodnevni život i njegove najraznolikije aspekte. Riječki Zavod HAZU kroz ovaj je niz simpozija potvrdio svoju vodeću regionalnu integrativnu znanstveno-obrazovnu poziciju i nezamjenjivu ulogu unutar biomedicinskog okvira trajne izobrazbe šire regije.

U KBC Rijeka svjedočimo kako znanstvena istraživanja koja se kontinuirano poduzimaju od početka epidemije izravno i brzo utječu na rutinsko medicinsko postupanje u COVID-19 epidemiji mijenjajući našu rutinsku kliničku praksu, preventivne, dijagnostičke i druge postupke. Trajno skrbimo o srednje teškim i teškim bolesnicima iz tri županije koje gravitiraju Rijeci, a kroz rješavanje brojnih predvidivih i nepredvidivih izazova, učvrstili smo suradnju s drugim zdravstvenim ustanovama Primorsko-goranske županije, na prvom mjestu s Nastavnim zavodom za javno zdravstvo, ali i drugim ustanovama, dionicima i timovima.

Svjetska zdravstvena organizacija je proglašila COVID-19 javnozdravstvenom hitnoćom od posebnog međunarodnog značaja. Ovakva epidemiološka situacija i specifične javnozdravstvene potrebe s kojima smo se i mi u Rijeci neočekivano suočili, tijekom proteklih su mjeseci na novi način oblikovale i intenzivirale suradnju s temeljnim biomedicinskim znanostima, u prvom redu s Centrom za proteomiku Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci kao hrvatskim Centrom izvrsnosti za virusnu imunologiju i cjepiva koje vodi prof. dr. sc. Stipan Jonić sa suradnicima. Suradnja s ovom skupinom vrhunskih znanstvenika obuhvatila je uključivanje znanstveno-istraživačkih kapaciteta u rutinski rad, te donijela maksimalnu sigurnost bolničkog sustava i zajamčila njegovo normalno funkcioniranje. Znanstveni tim riječke Proteomike spremno je uskočio u dežurstva, otvarao laboratorije po potrebama na terenu, odazivao se i nastavljaju sudjelovati u rješavanju svake potencijalno rizične epidemiološke situacije, te istodobno nesebično pomaže razvoj dijagnostike iz područja molekularne biologije u KBC Rijeka. Isto ovaj tim u suradnji s našim stručnjacima paralelno kreira i provodi nove znanstvene projekte. Važno je spomenuti kako su u isto vrijeme biomedicinski stručnjaci iz kliničkog područja, djelatnici KBC Rijeka u rasponu od liječnika specijalista, preko laboratorijskih stručnjaka, medicinskih sestara, tehničara, fizioterapeuta, pa do drugih medicinskih i nemedicinskih struka u ovoj epidemiji podnijeli značajan teret i osigurali funkciranje sustava. Mnogi od njih, pronašli su snage, motivacije i entuzijazma da aktivnostima pridruže znanstveni dio, te da svoja klinička istraživanja bez odgode uključe u istinski transfer znanja na korist bolesnika i zajednice.

Epidemija COVID-19 se pojavila kao neočekivani globalni problem, neželjena okolnost i prijetnja. Iako borba s njom još uvijek traje, uvjereni u dobre konačne ishode, ne možemo već sada ne istaći zadovoljstvo što je u ovakvim teškim okolnostima do izražaja došao puni značaj biomedicinske translacije znanja i potvrdio našu nepodijeljenu predanost nastavku razvoja translacijske medicine kroz sve raspoložive resurse, a posebice kroz TransMedRi centar kao zajednički razvojni projekt akademске zajednice i KBC Rijeka. Upravo su u sadašnjoj epidemiji naša iskustva proistekla iz jedinstvene suradnje pretkliničkih i kliničkih timova i njihovih materijalnih resursa potvrdili ispravnost odabranog puta razvoja translacijske biomedicine i dodatno nas potakla da na njemu ustrajemo.

**Sve smo
svjesniji
činjenice
da se svijet
već u bližoj
budućnosti
može
naći pred
sličnim
izazovima
pa
pandemiju
COVID 19
trebamo
promišljati
i kao
paradigmu
za moguće
slične
pandemije**

Akademik
Daniel
Rukavina

More ideas
More idea

Studijske programe Učiteljskog fakulteta pohađa 500 studenata

Dani UFRI-ja u virtualnom okruženju

Od 22. do 26. listopada održavaju se Dani učiteljskog fakulteta, a slijedom postojećih epidemioloških mjera sve se aktivnosti održavaju virtualnim putem, uporabom različitih internetskih platformi. Tako je već održana Nacionalna konferencija PROMEHS projekta: Promocija mentalnog zdravlja u dječjim vrtićima i školama. Konferencija je održana na MT platformi s ciljem prikaza PROMEHS projekta kroz suradnju akademске zajednice, predstavnika lokalne zajednice, resornih ministarstava, Agencije za odgoj i obrazovanje te stručnjaka iz područja mentalnoga zdravlja djece i mladih u odgojno-obrazovnom kontekstu. Konferencija je namijenjena svim odgojno-obrazovnim djelatnicima dječjih vrtića, osnovnih i srednjih škola. U sklopu obilježavanja Dana UFRI-ja upriličiti će se i Festival diplomskih radova; predstavljanje završnih i diplom-

skih radova studenata Učiteljskoga studija i studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje u akademskoj 2019./2020. godini, kao i prezentacija međunarodnih i sveučilišnih znanstvenih projekata znanstvenika Fakulteta te svečana Sjednica Fakultetskoga vijeća. Dio programa je i znanstveno-stručni skup na temu »Povezanost s prirodom, organizacija slobodnog vremena učenika rane školske dobi i digitalne tehnologije« pod voditeljstvom izv. prof. dr. Dunje Andić, kao i predstavljanje knjige Psihologija privrženosti i prilagodba u dječjem vrtiću: Psihologija dobrobiti djece, vol. 1 (Sveučilište u Rijeci, Rijeka, 2020.) urednice izv. prof. dr. Sanje Tatulović Vorkapić te predstavljanje e-knjizice sažetaka s Okruglog stola na temu Mjesto i uloga slikovnice u odgoju i obrazovanju danas i sutra, u organizaciji izv. prof. dr. Maje Verdonik.

UČITELJSKI FAKULTET TIJEKOM CIJELE GODINE OBILJEŽAVANJE DANA FAKULTETA

Pred učiteljskom i odgojiteljskom profesijom sve je više izazova

Fakultet se izdvaja naglašenom interdisciplinarnošću nastavne i znanstvene djelatnosti koja uključuje društvene i humanističke znanosti kao i umjetnosti, a ovog listopada ta ustanova obilježava četrnaest godina rada. Tijekom proteklih godina Učiteljski fakultet se profilirao kao znanstveno-nastavna institucija koja potiče i osigurava prijenos znanja iz znanosti u praksi povezujući tako akademsku zajednicu sa stručnjacima u praktičnom odgojno-obrazovnom radu

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Transformacija studija

Učiteljski fakultet je jedina znanstveno-nastavna sastavnica na Sveučilištu u Rijeci koja izvodi studijske programe kojima se obrazuju stručnjaci za rad u ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, kao i u razdoblju nastavi u osnovnim školama. Izdvaja se svojom naglašenom interdisciplinarnošću nastavne i znanstvene djelatnosti koja uključuje društvene i humanističke znanosti kao i umjetnosti, a ovog listopada ta ustanova obilježava četrnaest godina rada. Tijekom proteklih godina Fakultet se profilirao kao znanstveno-nastavna institucija koja potiče i osigurava prijenos znanja iz znanosti u praksi povezujući tako akademsku zajednicu sa stručnjacima u praktičnom odgojno-obrazovnom radu. Kvalitetu studiranja na riječkom Učiteljskom fakultetu prepoznali su studenti iz različitih krajeva Hrvatske o čemu svjedoči stopostotna popularnost upisnih kvota na svim studijskim programima unazad nekoliko godina. Fakultet trenutno broji 500 studenata, a koliko je njihovo zadovoljstvo odabranim studijem najbolje pokazuju završeni studenti u anketama o zadovoljstvu studiranja koje provodi Odbor za kvalitetu Sveučilišta u Rijeci. Rezultati tih anketa smještaju Fakultet na visokom mjestu među sastavicama Sveučilišta, a riječ je i o ustanovi koja je dobitnik Zahvalnice Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Rijeci zbog iznimnih i proaktivnih rezultata u kvaliteti studiranja, a koje ga prema iskazanom zadovoljstvu studenata pozicioniraju na sam vrh unutar Sveučilišta u Rijeci.

Iako broj četraest godina postojanja povijest Učiteljskog fakulteta je zapravo puno duža, jer ta je ustanova sljednik Visoke učiteljske škole u Gospicu koja su djelovale u razdoblju od 1998. godine do 2006. godine kao samostalne sastavnice riječkoga Sveučilišta. Sveučilište u Rijeci dalo je značajan doprinos i podršku razvoju nove akademске sastavnice, što je rezultiralo dobivanjem Dopunsice za obavljanje djelatnosti Učiteljskoga fakulteta u Rijeci i u Gospicu, a koju je izdao ministar nadležan za visoko obrazovanje. Učiteljski fakultet tako je započeo s radom s akademskom godinom 2006./2007., a navodeći kako su se u posljednjem desetljeću u Hrvatskoj, kao i u Europi dogodile značajne promjene u području inicijalnog obrazovanja učitelja što je velikim dijelom bilo uvjetovano primjenom Bolonjskog procesa u visokom obrazovanju dekanica riječkog Učiteljskog fakulteta prof. dr. Lidija Vujičić ističe da se u Europi kao glavni trend javlja »univerzitacija« inicijalnog obrazovanja učitelja.

- Kvalifikacija magistra struke (MA) postala je preduvjetom za ulaz u profesiju u osnovnoj i srednjoj školi. Ta promjena imala je posebno važnu posljedicu za učiteljske studije jer se tako otvorio put ka trećem ciklusu, doktorskim studijima za učitelje, što je ujedno ojačalo istraživačku orientaciju ovih studijskih programa. Odgajateljski su studiji doživjeli transformaciju od trogodišnjih stručnih studija u sveučilišni preddiplomski studij, nakon kojeg je moguće i nastavak inicijalnog obrazovanja na diplomskom sveučilišnom studiju ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Čitav proces formalnog obrazovanja

usmjeren je na stjecanje pedagoške kompetencije učitelja/odgajatelja te ostalih čimbenika odgojno-obrazovnog procesa, jer samo pedagoški kompetenti pojedinci mogu polučiti dobre odgojno-obrazovne rezultate. Pedagoška kompetencija učitelja/odgajatelja nije niti statična, niti jednostavna kategorija, već upravo suprotno. Ona se stalno mijenja, nadopunjuje, nadograduje, usavršava i pod utjecajem je niza čimbenika u stalnoj interakciji, naglašava dekanica.

Kreativni i refleksivni

Ujedno dodaje da suvremena odgojno-obrazovna praksa treba takva prosvjetnog djelatnika koji će trajno unaprjeđivati sebe kao osobu i profesionalca, kritički promišljajući i mijenjajući svoju sadašnjost kako bi bio uspješniji u budućnosti.

- Od učitelja/odgajatelja se očekuje da bude kreativan, refleksivan, kritički orientiran profesionalac, akcijski istraživač, a od odgojno-obrazovne institucije da bude u isto vrijeme mjesto učenja kako djece tako i odraslih. Na tom tragu nastojimo da Učiteljski fakultet u Rijeci bude prepoznat jer želimo doprinijeti afirmaciji učiteljske/odgajateljske profesije kontinuiranim propitivanjem i

uskladivanjem studijskih programa, programa cijeloživotnog obrazovanja, istraživačkih projekata i aktivnim djelovanjem u internacionalnom i nacionalnom svijetu visokog obrazovanja i znanosti. Zalažemo se za gradnju sustava akademskih vrijednosti i vrijednosti profesije na dobrobit zajednice i svakog pojedinca, napominje prof. dr. Vujičić.

U skladu sa svojom vizijom trajnoga unapređivanja znanstvene i nastavne djelatnosti, Učiteljski je fakultet prije dvije godine, djelujući u duhu vremena i osluškujući potrebe tržista rada povećao upisne kvote na redovitom Preddiplomskom sveučilišnom studiju Rani i predškolski odgoj i obrazovanje te je uveo i izvanredni oblik studiranja istog studijskog programa. Početkom prošle akademске godine dobio je i dopusnicu za ustrojavanje postojećeg izvanrednog Diplomskog sveučilišnog studija Rani i predškolski odgoj i obrazovanje kao redovitog studijskog programa.

Znanstvena djelatnost

Osim u kontinuiranom radu na unapređenju studijskih programa i izvođenju nastave Fakultet se u proteklom razdoblju istaknuo i intenzivnom znanstvenom djelatnošću koja

se ogleda ponajprije u sve većem broju znanstvenika koji su od 2017. godine izabrani u više znanstveno-nastavno zvanje. U svom djelovanju teži ostvarivanju više razine znanstvene izvrsnosti, prepoznatljivosti i priznatosti, stoga sudjeluje i u organizaciji uglednih znanstvenih konferencijskih, a posebnu pažnju pridaje razvoju svoje izdavačke djelatnosti. U skladu s time Fakultet je 2018. godine pokrenuo interdisciplinarni časopis Odgojno-obrazovne teme koji u svom središtu ima kritičku problematizaciju procesa odgoja i obrazovanja. Osim časopisa izdaje se i monografija djelatnika i suradnika. Svime navedenim Učiteljski fakultet pokazao se kao proaktivna sastavnica Sveučilišta koja kontinuirano unapređuje svoje studijske programe, potiče znanstvenu djelatnost svojih zaposlenika te ustrajno gradi sustav akademskih vrijednosti, na dobrobit zajednice i pojedinaca.

- Svojim djelovanjem nastojimo ukazati na važnost učiteljske i odgajateljske profesije u društву pred koje se postavlja sve više izazova. Upravo prolazimo i živimo s jednim složenim globalnim izazovom koji bitno utječe na funkcioniranje fakulteta, na procese i iskustvo učenja i poučavanja studenata i nastavnika. Okrenuti smo elektroničkim platformama, susrete uživo zamjenili su virtualni sastanci i konferencije. Ne ostaje nam drugo nego biti konstruktivni, fleksibilni, pronađavati kreativna rješenja. Pred studentima i nastavnicima je jedna složena godina i očekujem da ćemo svi zajedno biti na visokom zadatu i u organizacijskom smislu spremno odgovoriti svim izazovima s kojima ćemo se tijekom akademске godine susretati, zaključuje dekanica.

Lutkarski žanrovi

U izdanju Učiteljskog fakulteta u Gradskom kazalištu lutaka Rijeka održat će se 4. studenog s početkom u 12 sati predstavljanje knjige izv. prof. dr. Maje Verdonik »Lutkarski žanrovi na sceni Gradskoga kazališta lutaka Rijeka i suvremeno hrvatsko lutkarstvo (2011. – 2019.)«. Predstavljanje knjige održava se u okviru ovogodišnje Revije lutkarskih kazališta u Rijeci. Promotorice na predstavljanju bit će prof. dr. Lidija Vujičić, dekanica Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci i recenzentica knjige izv. prof. dr. Livia Kroflin s Akademije za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Promociju će moderirati ravnateljica GKL-a Rijeka, Magdalena Lupi Alvir.

Suvremena odgojno-obrazovna praksa treba prosvjetnog djelatnika koji će trajno unaprijeđivati sebe kao osobu i profesionalca

U Europi se kao glavni trend javlja »univerzitacija« inicijalnog obrazovanja učitelja

More ideja

U Europi se kao glavni trend javlja »univerzitacija« inicijalnog obrazovanja učitelja

AKADEMIJA PRIMIJENJENIH UMJETNOSTI 15 GODINA UMJETNIČKOG STVARALAŠTVA

Kreator znanja i razvoja umjetničkih vještina

U povodu godišnjice osnutka Akademija je pripremila cijeli niz aktivnosti koje će se kontinuirano, tijekom cijele akademske godine, odvijati, a kruna svih događanja bit će izdavanje monografije koja će ostaviti trajni trag o prvi 15 godina Akademije

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Studiranje temeljeno na modelu konzultativne i istraživačke nastave s izrazito naglašenom komponentom individualnog mentoriranja studenata samo su neke od odlika studijskih programa Akademije primjenjenih umjetnosti Sveučilišta u Rijeci koja se nalazi u petnaestoj godišnjici djelovanja. Kao umjetnička i obrazovna institucija Akademija je već desetljeće i pol kreator znanja i razvoja umjetničkih vještina u području primjenjenih umjetnosti, dizajna, likovne pedagogije i kazališne umjetnosti. Vodeća je ustanova visokoga obrazovanja u umjetnosti, središte stručnog, umjetničkog istraživanja i jezgra kreativnih ideja u području primjenjene umjetnosti i dizajna, likovne edukacije i kazališnih umjetnosti. Kako bi godišnjicu obilježila na primjeren način Akademija je u pripremi cijelog niza različitih aktivnosti među kojima je i izdavanje monografije koja će ostaviti trajni trag o prvi 15 godina Akademije, a promocija je planirana za svibanj ili lipanj iduće godine. To će ujedno biti i kruna svih događanja koji će prethoditi obilježavanju godišnjice ustanove, a kako najavljuje prodekanica za umjetničko-znanstvenu djelatnost doc. mr. art. Darija Žmak Kunić u planu je i promocija priručnika, knjiga, monografija te kataloga umjetničko-znanstvenih aktivnosti nastavnika, asistenta i studenata APU – kontinuirano tijekom cijele godine, kao i promocija »Parka skulptura Kam-pus« postavljanjem skulptura studentica Josipe Baljak, Višne Laginje i Luce Lukačić u vanjski prostor ispred Akademije, što bi se trebalo realizirati od prosinca do ožujka.

Izložbe i promocije

Na popisu aktivnosti je i izložba »Rudnici kulture« u suradnji s 3. Industrijskim bijenalem čiji je umjetnički voditelj izv. prof. art. Damir Stojnić, promocija suradničkog projekta Glowing Globe,

Studijski programi omogućuju studiranje ekvivalentno onom europskom

U sklopu Akademije djeluje cijeli niz suvremenih radionica

Sound of Science 2020, Rijeka koji je pokrenula voditeljica Centra za inovativne medije, izv. prof. art. Ingeborg Fulepp, kao i izložba studenta – dobitnika rektorove nagrade za umjetničko područje i izvrsnost u galeriji APUR, a u selekciji Povjerenstva za umjetničko-znanstvenu djelatnost APU organizirat će se i izložba studenta 2. diplomske godine

uz svečanu dodjelu Dekanove nagrade za ak. god. 2019./2020. u galeriji Jurja Klovića u Rijeci.

U bogatom programu svoje mjesto našla je i promocija aktivnosti Cjeloživotnog obrazovanja Akademije, centara Akademije (Centar za inovativne medije, Centar za keramiku – Quark, Centar za vizualne komunikacije i dizajn) i to kontinuirano

povezanošću sa studijem primjenjene umjetnosti u umjetničko-dizajnerskoj izobrazbi. Trenutačno je u postupku akreditacije i novi smjer Izvedbeni dizajn za kazalište i film na studiju primjenjene umjetnosti. Taj je program opravdan obrazovno i ekonomski jer omogućava suvremeni studijski program, okrupnjavanje i nužno povezivanje više struka, omogućava bolje i suvremene kompetencije za tržište rada, jer postoji naglašena potreba uže i šire zajednice na području kreativnih i filmskih industrija, a nudi i prepoznatljivost naziva smjera na tržištu rada kao formirane kompetencije za rad. Studentima bi se omogućilo da izborom smjera studiranja koji se navodi uz naziv studijskog programa u diplomi imaju jasniji i prepoznatljiv naziv po završetku studijskog programa po uzoru na europske nazive, što im može povećati međunarodnu mobilnost te ih učiniti vidljivijima na tržištu rada kao i samozaposljavanja u EU-u i Hrvatskoj, pojašnjava dekanica.

Potreba okrupnjavanja

Dodaje i da se priprejam preddiplomskog studija Glume i medija Akademiji i akreditiranjem novog diplomskog sveučilišnog studija Gluma na Akademiji ukazala potreba za razvojem srodnih umjetničkih područja koja se međusobno nadopunjaju u obrazovnom segmentu i na tržištu rada. Pokretanje novog smjera Akademija temelji na brojnim ostvarenim zajedničkim suradnjama s institucijama u kulturi u regiji, kao i brojnim studentskim produkcijama iz scenografije, kostimografije i glume. Tu je i potreba okrupnjavanja i usustavljanja zajedničkog praktičnog, teoretskog i kritičkog okvira unutar kojega bi se povezivale različite umjetničke struke kao što to čine i u praksi, kao i potreba za osvremenjivanjem studijskih programa te usporedbom s europskim programima iste ili slične umjetničke orientacije, što omogućava i temelj za veću mobilnost studentima.

U godini u kojoj obilježava 15 godina postojanja Akademija započinje i s radom na novoj petogodišnjoj strategiji kojom se žele usustaviti projektne aktivnosti, aktivno djelovanje u društvenoj zajednici, povećati međunarodnu i međuinstitucionalnu suradnju, jer samo u protekljoj godini bilo je više od 100 umjetničkih aktivnosti u organizaciji Akademije. Kao i svi drugi segmenti tako se i Akademija morala prilagoditi epidemiološkoj situaciji pa je u skladu s tim završna izložba studenata promovirana online.

- Također, razredbeni postupak za upise na preddiplomske i diplomske studije organizirani su online. Smatramo da smo tom prilagodbom postigli popunjavanje kvote na preddiplomskom studiju, zaključuje dekanica.

More ideas ~ More ideas

“

Novi studijski pred-diplomski program Grafički dizajn i vizualne komunikacije ove je godine upisao prvu generaciju koju čini 15 studenata

“

Trenutačno je u postupku akreditacije novi smjer Izvedbeni dizajn za kazalište i film na studiju primjenjene umjetnosti

Park skulptura ispred Akademije uskoro će udomiti radove Josipe Baljak, Višne Laginje i Luce Lukačić

Unatoč lošem vremenu studenti su uspjeli upoznati Platak

Uz sportske i zabavne aktivnosti sastavni dio programa su i edukativne radionice

STUDENTI SVEUČILIŠTA U RIJECI ODRŽAN OSMI KAMP ZA BRUCOŠE RIBROO

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

U organizaciji Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci uoči početka nove akademske godine osmu se godinu održao Kamp za brucoše Ribroo. Riječ je o jedinstvenom projektu integracije brucoša u akademsku zajednicu putem edukativnih radionica, sportskih i zabavnih aktivnosti. Kamp je osmišljen kao uvodno edukativno druženje svih studenata prve godine na Sveučilištu u Rijeci, a tradicionalno se organizira vikend prije početka održavanja nastave. Na početku nastavne godine studenti dobiju gomilu informacija o ECTS bođovima, kolokvijima, ispitima i svemu potrebnom za uspješno savladavanje studija, no većinu studentskih aktivnosti izvan nastave moraju istražiti sami. Ako dolaze iz druge sredine, upoznavanje svih segmenta studentskog života je spriječeno jer treba vremena da se osjećaju kao kod kuće. Stoga se Kampom želi ubrzati i pospješiti taj tranzicijski period te će upoznavanjem kolega i budućih prijatelja u neformalnom okruženju doprinijeti bržem razvoju njih samih kao studenata i osoba.

Prvi put na Platku

Kampom se želi ubrzati i pospješiti tranzicijski period brucoša

Mnogo aktivnosti, novih znanja, najsvježijih informacija o njihovu budućem domu idućih nekoliko godina te, prije svega, druženje i zabave s fakultetskim suputnicima – dio je ovog programa. Brucoši ujedno imaju priliku iz prve ruke saznati sve što ih zanima o danima pred njima jer je Kamp prilika i za upoznavanje studenata viših godina studija koji svojim iskustvom

Uspješan ulazak u svijet studiranja

U organizaciji Studentskog zbora Sveučilišta u Rijeci uoči početka nove akademske godine organiziran je Kamp za brucoše. Riječ je o jedinstvenom projektu integracije brucoša u akademsku zajednicu putem edukativnih radionica, sportskih i zabavnih aktivnosti. Kamp je osmišljen kao uvodno edukativno druženje svih studenata prve godine na Sveučilištu u Rijeci

Zbog epidemiološke situacije broj polaznika Kampa ove je godine bio ograničen

i savjetima mogu dati najbolji uvid u ono što ih očekuje u najboljem razdoblju u životu. Kamp novim studentima nudi sve ono što im treba da uspješno krenu u svijet studiranja. Ove se godine Kamp prvi put organizirao na Platku, a okupio je 45 studenata. Ovogodišnji je program specifičan i po tome što se broj sudionika zbog epidemiološke situacije morao ograničiti.

Cetverodnevni program Kamp-a započeo je upoznavanjem Kampus-a prilikom čega su se studentima približile institucije s kojima će se susretati tijekom studiranja. Uz svoje starije kolege brucoši su obišli i pobliže upoznali svoje sastavnice. Poslijepodne je bilo rezervirano za turistički obilazak Rijeke nakon čega su u timovima odigrali interaktivni »city game« kako bi

na zabavan način upoznali najvažnije riječke znamenitosti. Od petka do nedjelje kamp se provodi na RSRTČ-u Plataku.

Prijelaz u novu životnu fazu

Tijekom dana održavale su se radionice na temu volontiranja, pisanja seminara i studentskog života. Osim radionica i unatoč lošem vremenu studenti su

uspjeli prošetati Platkom i odlučili se vratiti po lijepom vremenu kako bi osvojili Radešovo, Snježnik ili Risnjak. Umjesto vanjskih sportskih aktivnosti studenti su uživali u indoor badmintonu, stolnom tenisu i pikadu. Cilj ovoga dijela programa jest pružanje najvažnijih informacija o onome što studente čeka nakon početka nastave te ih na najbolji način pripremiti za uspješan početak akademske godine. Posljednjevi sati rezervirani su za zabavne i sportske aktivnosti nakon kojih slijedi zabava za opuštanje i bolje upoznavanje. Intencija je programa studentima prijelaz u novu fazu života učiniti jednostavnijim i bržim. Program je subvencionira Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci tako da cijena za sudionike s uključenim prijevozom, smještajem, obrocima te svim aktivnostima iznosi 350 kuna. Projekt se održava pod pokroviteljstvom Sveučilišta u Rijeci, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Primorsko-goranske županije i Grada Rijeke.

SVEUČILIŠNA FUSNOTA

Sveučilište u Rijeci otvorilo je prijave za prvo izdanje YUFE Akademije. Riječ je o zajedničkoj inicijativi svih sveučilišta članova YUFE saveza, a cilj je razmijeniti znanje i ideje te studentima, zaposlenicima i zainteresiranim građanima pružiti pravi osjećaj o svemu što YUFE radi i pruža. Kroz pet tjedana u studenom i prosincu bit će održana četiri online predavanja tjedno, i to na različitim YUFE sveučilištima, čime će polaznici moći »putovati« Europom, odnosno posjetiti deset europskih zemalja te proširiti svoje znanje slušajući 20 različitih predavanja. Svi 20 online predavanja zajedno čine program koji možete pratiti u cijelosti ili samo neke njegove dijelove. Sva predavanja zajedno čine YUFE Akademiju, priliku za dodatno učenje i upoznavanje studenata i zaposlenika drugih europskih sveučilišta, kao i gradana drugih europskih zemalja. YUFE Akademija 2020. usredotočit će se na prvo fokusno područje YUFE-a: europski identitet i odgovornosti u globalnom

svijetu. Predavanja predstavljaju vrijednosti, kulturu i korijene suvremenе Europe, ali gledaju i na budućnost Europe, kao i na ekonomski promjene te obrazovanje i turizam u svijetu za vrijeme i nakon pandemije uzrokovane virusom COVID-19. Uzimajući u obzir sustvaralački i otvoreni duh YUFE saveza, publike može aktivno sudjelovati postavljajući pitanja, dajući primjedbe i prijedloge. U sklopu ove inicijative, Sveučilište u Rijeci nudi dva predavanja »European Dimension in Education« koji će 30. listopada održati prof.dr. Jasminka Ledić, a istog dana predavanje »From Dissonant Heritage to Dark Tourism in Southeastern Europe« održat će i izv.prof.dr. Vjeran Pavlaković. Prijave za prvi ciklus predavanja traju do 27. listopada.

Sastavnice, znanstvenici i nastavnici Sveučilišta u Rijeci pozivaju se da se prijave za namjensko institucijsko finansiranje troškova dolaska i boravka međunarodnih istaknutih znanstvenika, umjetnika

i nastavnika (visiting researchers, scientists, artists, and professors), te druge troškove internacionalizacije u znanosti i umjetnosti. Pozivom se raspodjeljuje ukupan iznos od 150 tisuća kuna. Financiranje je namijenjeno ostvarivanju planskih projektnih aktivnosti u znanstveno-istraživačkom i umjetničkom radu, a sudjelovanje gostujućih znanstvenika i umjetnika tijekom boravka na Sveučilištu u Rijeci može biti dodatna vrijednost, ne i osnovni razlog za financiranje temeljem ovog Poziva. Posebno se potiču prijave aktivnosti internacionalizacije s kolegama iz partnerskih institucija YUFE Europskog sveučilišta čiji je član i Sveučilište u Rijeci.

Višegodišnja suradnja Instituta za humanistička istraživanja Sveučilišta Chung-Ang u Seulu s Katedrom za društvene i humanističke znanosti u medicini Medicinskog fakulteta u Rijeci okrunjena je ovogodišnjom suorganizacijom 3. međunarodne konferencije o humanističkim aspektima umjetne inteligencije.

Radi se o suradnji potvrđenoj sporazumom između Sveučilišta u Seulu i Dokumentacijsko-istraživačkog centra za europsku bioetiku »Fritz Jahr« Fakulteta zdravstvenih studija u Rijeci, dvama zajedničkim znanstvenim projektima koje je financiralo korejsko Ministarstvo obrazovanja i Nacionalna zaklada za znanost, zajedničkim publikacijama, užajamnim posjetama i četirima gostujućim predavanjima održanim 2019. u Seulu. Nedavno je potpisana i Sporazum o suzdržavanju časopisa »Jahr – European Journal of Bioethics«. Ova je konferencija trebala biti održana u Rijeci u lipnju ove godine, ali je zbog epidemiološke situacije odgođena za prosinac i premještena u Seul. Konferencija će se većim dijelom održati online, s uvodnim pozvanim predavanjem koji će Riječani održati na temu »AI and Empathy: living in perfect harmony? Sharing some hopes and doubts«.

Tradicionalni 16. Sajam stipendija i visokog obrazovanja ove

godine po prvi put donosi bogati i edukativni program u virtualnom okruženju. Zbog epidemije ovogodišnji je program Sajma prilagođen digitalnom formatu kako bi se stipendije, stručne prakse, brojni studijski programi i šira obrazovna te karijerna ponuda nastavili promicati na siguran način. Prvi online Sajam stipendija i visokog obrazovanja održat će se na internetskom portalu www.iro.hr 25. studenoga, od 10 do 16 sati, u jednostavnom i prilagodljivom formatu sudjelovanja i za izlaganje i za posjetitelje. Na istoj će se stranici moći pronaći satnica te službeni i poprtni program. Novo izdanje Sajma bit će istovremeno nacionalnog i lokalnog karaktera te će objediti sve lokacije na kojima se Sajam tradicionalno održavao: Rijeku, Zadar i Zagreb. Ovaj format Sajma omogućit će fleksibilnost, komunikaciju i olakšan pristup mnogo većem broju sudionika i široj publici unutar i izvan granica Hrvatske, imajući na umu interaktivnost kao glavni predznak.